

Memo

Aan

Jeroen van Eekelen

Datum

21 juli 2020

Waternet bereidt groot onderhoud voor aan de kering Ouderkerkerdijk in Amsterdam. In 2018 is verkennend natuuronderzoek uitgevoerd, waarna in 2019 en 2020 aanvullend onderzoek heeft plaatsgevonden op basis van scopewijzigingen. In dit memo wordt beoordeeld of de natuuronderzoeken volledig zijn om het meest actuele ontwerp te kunnen realiseren.

Contactpersoon

T. Groenewegen
thijs.groenewegen@waternet.nl

Doorkiesnummer

020-608 60 38

Ontwerp

Het plangebied betreft de Ouderkerkerdijk A130 in Amsterdam tussen de A10 en de gemeentegrens met Ouderkerk aan de Amstel (figuur 1, traject A131 Binnenweg). Het ontwerp wordt momenteel uitgewerkt. Met name de omvang van de bomenkap is nog niet inzichtelijk en wordt nog onderzocht. Vanwege de uitvoeringsplanning in de winter van 2020/2021 en de ecologische onderzoeksperiode in de zomer/het najaar van 2020 wordt uitgegaan van het voorlopige ontwerp¹ en de kap van alle bomen opgenomen als 'te kappen' en 'nader te bepalen'.

Ons kenmerk

20.021053

Onderwerp

Actualisatie natuuronderzoek
Ouderkerkerdijk

Figuur 1: Dijkverbeteringstraject (geel ten noorden van de rode streep)

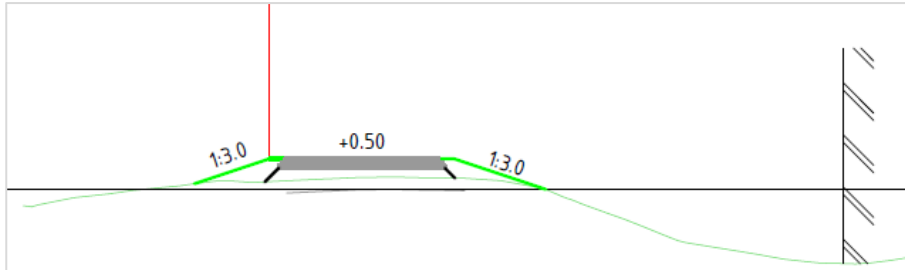

Het groot onderhoud bestaat uit het ophogen van de dijk en herstelwerkzaamheden aan onder andere verhardingen, berm en beschoeiingen. Wegverhardingen worden vervangen (en opgehoogd) en wegbermen worden aangesloten op de nieuwe weghoogte. Bomen die de werkzaamheden belemmeren of de nieuwe hoogte niet kunnen overleven worden gekapt. Figuur 2 toont een principeschets.

¹ Groot onderhoud A130 Ouderkerkerdijk. Variantenstudie 0,50+. Kaartnummer 01.0372-3D-001. 24-04-2020.

Memo

Figuur 2: Principeschets ophoging (grijs) en aansluiting bermen (groen)
NB. Bomen met wortels binnen op te hogen delen kunnen worden verwijderd.

Datum
21 juli 2020

Ons kenmerk
20.021053

Pagina
2 van 7

Figuur 3: Impressie plangebied

Natuuronderzoeken

In 2018 is een deel van het plangebied verkennend onderzocht op beschermde soorten². De hierbij gehanteerde scope betrof een gedeeltelijke wegoophoging en een gedeeltelijke rivierverruiming van de Amstel. Hierbij is uitgegaan van bomenkap op deeltrajecten met op te hogen delen en in combinatie met de rivierverruiming.

In 2019 is een deel van het plangebied nader onderzocht op kleine marterachtigen en is uitgegaan van een steunberm en keerwand nabij de A10 en van kruinophoging bij wegdelen zonder bomenkap³.

In 2020 is het project doorgerekend in de AERIUS-calculator⁴ en zijn alle bomen in het plangebied onderzocht op geschiktheid voor verblijven en andere beschermde functies voor vleermuizen⁵.

In 2018 t/m 2020 is het interne adviesformulier bijgewerkt waarin het procedureadvies voor natuurwetgeving is opgenomen. Dit memo formaliseert de bevindingen in het adviesformulier.

² Groenewegen M.H.M., 2018. Quicksan Soorten Dijkverbetering Ouderkerkerdijk, Amsterdam. Stichting Waterproef, Edam. Kenmerk 2018000145.

³ Spielmann, E.M., 2019. Wnb-advies dijkverbetering Ouderkerkerdijk. Waternet, Amsterdam. Kenmerk 19.034677.

⁴ Resultaten AERIUS Calculator. Kenmerk RpGG3DLqnBpi, d.d. 14 april 2020.

⁵ Groenewegen M.H.M., 2020. Bomencontrole 20 april 2020. Verslag per email d.d. 22 april 2020.

Memo

Resultaten natuuronderzoeken

Datum
21 juli 2020

Natura 2000

Het plangebied ligt op 4500 meter vanaf Natura 2000-gebieden. Hierdoor kan er alleen sprake zijn van effecten door de emissie van stikstofoxiden. Op basis van de AERIUS-berekening kunnen deze effecten op voorhand worden uitgesloten.

Ons kenmerk
20.021053

Pagina
3 van 7

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt nabij gebieden die zijn aangewezen in het NNN (figuur 4). Werkzaamheden in het NNN zijn niet aan de orde. Van aantasting van het NNN is geen sprake.

Figuur 4: Ligging plangebied (rood) ten opzichte van Natuurnetwerk Nederland (donkergroen) en Weidevogelleefgebied (lichtgroen)

Weidevogelleefgebied

Het plangebied ligt nabij gebieden aangewezen als Weidevogelleefgebied (figuur 3). Werkzaamheden in het Weidevogelleefgebied zijn niet aan de orde. Van aantasting van het Weidevogelleefgebied is geen sprake.

Memo

Soortenbescherming: aanwezigheidsbeoordeling

Op basis van de quickscan, het Wnb-advies, het veldbezoek voor de bomencontrole en een update van de NDFF⁶ kunnen beschermde soorten worden verwacht in het plangebied (zie tabel 1). De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten is hiermee volledig beoordeeld en actueel. Per soortgroep wordt beoordeeld of beschermde functies kunnen worden uitgesloten of dat verder onderzoek nodig is.

Datum
21 juli 2020

Ons kenmerk
20.021053

Pagina
4 van 7

Tabel 1: Overzicht beschermde soorten in de omgeving van het plangebied

Soortgroep	Soort bekend in omgeving
Vogels met jaarrond beschermde nesten	divers: o.a. buizerd, sperwer, ransuil
Overige vogels	divers: o.a. meerkoet, merel
Vleermuizen	divers: o.a. gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis
Overige zoogdieren	boommarter, bunzing, wezel, hermelijn, eekhoorn
Reptielen	ringslang
Amfibieën	rugstreeppad
Vissen	geen
Planten	groot spiegelklokje, Kartuizer anjer
Overig	grote vos

Vogels met beschermde nesten

In en nabij het plangebied komen vogels met jaarrond beschermde nesten voor. Mogelijke broedlocaties in het plangebied of essentieel leefgebied voor nesten buiten het plangebied zijn niet aangetroffen in het plangebied. Jaarrond beschermde nesten en essentieel leefgebied voor jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten in het plangebied. Incidenteel kunnen individuele dieren in het plangebied aanwezig zijn om bijvoorbeeld te jagen of rusten.

Overige vogels

In en nabij het plangebied kunnen vogels broeden, zoals merel, zwarte kraai en meerkoet. Nesten van vogels zijn beschermd tijdens het broeden. De meeste vogels broeden in de periode maart t/m juli, maar ook buiten deze periode zijn broedgevallen beschermd.

Vleermuizen

In en nabij het plangebied komen diverse vleermuissoorten voor. In het plangebied is op één locatie een mogelijke verblijfplaats van vleermuizen aangetroffen (figuur 5). Het betreft een boomholte in een mogelijk te kappen boom.

Essentieel leefgebied, zoals vliegroutes of foerageergebied, voor dieren die buiten het plangebied verblijven wordt uitgesloten. Nabij het plangebied zijn ruim voldoende alternatieven beschikbaar, zoals bomen aan de overzijde van de Amstel.

⁶ NDFF-uitreksel 7-7-2020. Alle beschermde soorten uit de Habitatrichtlijn en niet-vrijgestelde soorten uit de provincie Noord-Holland over de periode 2010-2020.

Memo

**Figuur 5: Locatie mogelijk te kappen boom met mogelijk vleermuisverblijf (groen)
NB. Blauwe stippen betreffen bomen met mogelijke beschermde
vleermuisfuncties die behouden blijven.**

Datum
21 juli 2020

Ons kenmerk
20.021053

Pagina
5 van 7

Overige zoogdieren

Nabij het plangebied zijn diverse waarnemingen gedaan van bunzing, wezel, hermelijn en boommarter en ook komt de eekhoorn voor.

Eekhoorns komen voor in het Amstelpark, aan de overzijde van de Amstel. Het plangebied vormt geen geschikt leefgebied voor de soort en ligt niet tussen geschikte leefgebieden. Van een mogelijke corridorfunctie is hierdoor geen sprake. De aanwezigheid van eekhoorns in het plangebied wordt uitgesloten.

Boommarters zijn waargenomen in volkstuinen langs nabijgelegen rijkswegen. Geschikte verblijven zijn niet aangetroffen in het plangebied. Door de ligging van bomen direct aan de weg vormen eventuele holten geen geschikte verblijfplaatsen. Ook ligt het plangebied niet tussen geschikte leefgebieden met mogelijke verblijfplaatsen. Van een mogelijke corridorfunctie is hierdoor geen sprake. De incidentele aanwezigheid van boommarters kan echter niet worden uitgesloten.

Bunzings, wezels en hermelijnen komen voor in de omgeving van het plangebied. Waarnemingen in het plangebied ontbreken, terwijl de Ouderkerkerdijk te voet en te fiets een veelgebruikte weg is (onder andere door de auteur). Hierdoor kan worden aangenomen dat eventuele verblijven van deze dieren dicht op de weg zouden zijn opgemerkt. Een mogelijke essentiële corridorfunctie kan worden uitgesloten door de ruime beschikbaarheid van alternatieven, zoals de onderberm van de dijk.

Reptielen

Ringslangen zijn enkele malen nabij het plangebied waargenomen. In het plangebied zijn geen geschikte rust- of voorplantingslocaties aanwezig, zoals ongestoorde broeihopen. Vanwege de wegverharding worden ook incidenteel aanwezige dieren uitgesloten.

Memo

Datum
21 juli 2020

Ons kenmerk
20.021053

Pagina
6 van 7

Amfibieën

Het is bekend dat in de polder ten oosten van het plangebied en ten westen aan de overzijde van de Amstel voortplantingswateren van rugstreppadden aanwezig zijn. In het plangebied is geen geschikt landhabitat voor de rugstreppad aangetroffen, zoals vergraafbare gronden. De vestiging van rugstreppadden in het plangebied is mogelijk wanneer in de maanden september en oktober vergraafbare gronden aanwezig zijn.

Planten

Bekend zijn enkele waarnemingen van groot spiegelklokje en Kartuizer anjer nabij het plangebied. Op basis van de verspreidingsatlas.nl is duidelijk dat het gaat om niet-wilde exemplaren.

Voor beide soorten zijn in het plangebied geen geschikte groeiplaatsen aangetroffen. De bermen in het plangebied zijn verdicht door betreding. Vegetaties bestaan uit gras en kruiden die kenmerkend zijn voor voedselrijke gronden. Op basis van biotoopkenmerken wordt de aanwezigheid in het plangebied van het groot spiegelklokje en de Kartuizer anjer uitgesloten.

Overige soorten

Nabij het plangebied zijn waarnemingen gedaan van de grote vos. Over de voortplanting van deze vlindersoort in Nederland is nog niets bekend, maar volwassen dieren kunnen grote afstanden afleggen. Beschermde functies van de grote vos in het plangebied worden uitgesloten doordat niets bekend is over de eventuele voortplanting van deze vlindersoort in Nederland.

Samenvatting resultaten aanwezigheidsbeoordeling

Tabel 2: Mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en functies in het plangebied

Soortgroep	Mogelijk aanwezig in het plangebied	Mogelijke beschermde functie plangebied
Vogels met jaarrond beschermde nesten	divers: o.a. buizerd, sperwer, ransuil	geen
Overige vogels	divers: o.a. meerkoet, merel	broedlocaties
Vleermuizen	divers: o.a. gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis	verblijfplaatsen
Overige zoogdieren	boommarter, bunzing, wezel, hermelijn	geen
Reptielen	geen	-
Amfibieën	rugstreppad	verblijf (bij vestiging)
Vissen	geen	-
Planten	geen	-
Overig	grote vos	geen

Effectbeoordeling en toetsing aan verbodsbepalingen soortenbescherming

Het kappen van de boom met een mogelijke vleermuisverblijfplaats kan leiden tot het verwonden/doden van vleermuizen en het verlies van de verblijfplaats.

Het uitvoeren van het project kan leiden tot het verwonden/doden van vogels en verlies van in gebruik zijnde vogelnesten. In de periode maart t/m juli broeden de meeste vogels.

Memo

Het uitvoeren van het project in september en oktober kan leiden tot het verwonden/doden van rugstreeppadden en verlies van verblijfplaatsen.

Datum
21 juli 2020

Het verwonden of doden van individuen of het beschadigen of verwijderen van verblijven of nesten van beschermde soorten is in strijd met de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Ons kenmerk
20.021053

Pagina
7 van 7

Conclusies

Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland en Weidevogelleefgebied

De onderzoeken zijn volledig genoeg om negatieve effecten van het project op Natura 2000, NNN en Weidevogelleefgebied uit te sluiten. Een nadere toetsing is niet aan de orde.

Soortenbescherming

De onderzoeken geven een volledig beeld van de aanwezigheid van beschermde soorten. Het project kan leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Aanbevelingen

Voorkom overtreding door de volgende aanbevelingen op te volgen:

1. Voorkom schade aan broedgevallen, bijvoorbeeld door het project uit te voeren in de winterperiode of door in de periode maart t/m juli vooraf op broedvogels te controleren.
2. Voorkom de vestiging van rugstreeppadden in het plangebied, bijvoorbeeld door geen vergraafbare gronden te hebben in de maanden september en oktober of door het plaatsen van amfibieënschermen.
3. Behoud de boom met het mogelijke vleermuisverblijf of, indien behoud niet mogelijk is, onderzoek de aanwezigheid van vleermuizen en vraag indien nodig ontheffing aan voor het verwijderen van het verblijf.
4. Neem de maatregelen op in een ecologisch werkprotocol en voer de maatregelen aantoonbaar uit.
5. Neem contact op met een ecologisch deskundige zodra de scope verandert. Wijziging van de scope kan onder andere leiden tot het ongeldig of ontoereikend worden van het natuuronderzoek.